

Comemorarea a 80 de ani de la asasinarea la data de 27 Noiembrie 1940 a lui Virgil Madgearu, prestigios profesor al Academiei de Înalte Studii Comerciale Şi Industriale din Bucureşti



Născut la Galaţi în anul 1887, într-o familie de negustori, **Profesorul Virgil Madgearu**, după ce a absolvit Liceul „Vasile Alecsandri” a plecat la studii la Universitatea din Leipzig (Germania), edificiu de învăţământ superior la care au mai studiat şi alţi importanţi corifei ai ştiinţei şi culturii universale, cei mai prestigioşi fiind: G. Leibnitz, G. Lessing, W. Goethe, R. Wagner, R. Schuman. Studiile universitare le-a finalizat în anul 1909, după care a fost admis la un program de doctorat, care a fost finalizat cu succes în 1911. În această perioadă, Virgil Madgearu s-a lăsat atras de tendinţele sociale concretizate în Programul de la Erfurt, elaborat şi promovat de personalităţi cum ar fi Karl Bücher,

Gustav Schmoller, Adolf Wagner, Johan Konrad sau Lujo Brentano. Dornic să se deschidă către ceea ce era mai nou în ştiinţa economică a acelor vremuri, să cunoască valoroasele contribuţii ale şcolilor de gândire filozofică şi economică ale timpurilor sale, să se raporteze personalizat la ceea ce era posibil şi ce nu era posibil în condiţiile realităţilor economice din România acelor ani, Virgil Madgearu a promovat calea acumulării de cunoaştere, sporului de erudiţie şi îmbinării abordărilor teoretice cu realităţile practice concrete. Lucrările sale cele mai sugestive, al căror conţinut îşi păstrează şi astăzi actualitatea sunt: *În chestiunea meseriaşilor*, 1911; *Bursele muncii în Anglia*, 1911; *Bresle vechi şi bresle noi*, 1912; *Organizarea serviciului medical şi de control la Ortskrankenkasse din München*, 1912; *Industria la domiciliu şi asigurările sociale*, 1914; *Cercetări despre industria la domiciliu*, 1914; *Structura şi tendinţele băncilor populare din România*, 1914; *Ocotirea muncitorilor în România*, 1915; *Politica socială şi războiul*, 1915; *Deux rapports sur les assurances sociales en Roumanie*, 1915; *Romanian News Economical Policy*, 1930; *Le traitement preferentiel et l'entente economique regionale*, 1932; „*Economia dirijată*”, şi „*Revoluţia Roosevelt*” în 1934; „*Rolul ştiinţelor în societatea democratică*”, în 1937. Sociologul Dimitrie Gusti, fiind impresionat de personalitatea acestuia, a declarat că „*La Virgil Madgearu te izbea flacăra arzătoare a privirii*”.

Transpunerea în practică a misiunii universității noastre, canalizarea energiilor pozitive, asigurarea efectului de sinergie academică și promovarea celor mai moderne metode de predare au fost posibile doar pentru că, în decursul anilor, peisajul nostru academic a fost populat cu personalități profesionale și științifice de înaltă cultură, capabile de altruism și mereu dedicate lucrului bine făcut. În tot acest proces, rolul esențial a revenit unor dascăli de excepție, posesori ai unui spirit vizionar și dedicați ideilor generoase și de mare perenitate. Conducerea Academiei de Studii Economice marchează cum se cuvine momentele care se dovedesc a fi referențiale pentru universitatea noastră, aducând în atenția membrilor actuali și a celor viitori ai valoroasei noastre comunități universitare personalitățile care au vibrat profund în raport cu valorile promovate peste un secol, crezurile acestora și mesajele pe care ni le-au transmis valoroasele lor lucrări. Este de datoria noastră să prețuim faptul că, la fel ca și alte personalități care onorează comunitatea noastră universitară, Virgil Madgearu a fost un facilitator, un integrator de componente valoroase ale economiei românești, un cercetător cu har și un dascăl de mare valoare al școlii economice naționale. Calitățile care l-au individualizat în cadrul unui tablou societal dintre cele mai complicate au fost inteligența remarcabilă, spiritul vizional aparte, statutul de deschizător de drumuri în diversele ramuri ale științei și culturii naționale, calitățile umane cum ar fi onestitatea, curajul și tenacitatea. Opera sa prodigioasă ne permite să desprindem numeroase mesaje la care suntem datori să reacționăm cum se cuvine.

Este necesar să se înțeleagă pe deplin importanța științei economice, aceasta trebuind promovată de oameni foarte bine documentați în plan epistemologic și praxiologic și dovedindu-se în ton cu vremurile în care trăiesc și creează. În acest sens, marele economist sublinia faptul că *„Știința în general, inclusiv a noastră (cea economică n.a.) are să se ocupe de ceea ce este și nu de ceea ce trebuie să fie. Ea constată faptele, cercetează originea lor și legătura lor cauzală, dar nu se preocupă de judecarea lor și cu atât mai puțin de îndrumarea lor, spre o transformare într-un fel sau altul”*.

Intellectualul de ținută trebuie să ia atitudine în momentele importante prin care trece comunitatea căreia îi aparține. Mesajul peste timp este că, un om cu principii solid consolidate și cu o personalitate puternică își menține poziția față de stările de fapt din societate în pofida reticenței celorlalți și a atacurilor la care este supus din partea confrăților, a aliaților sau oponenților politici sau a presei. Un economist ancorat în realitățile economice naționale și internaționale este dator să se ocupe convingător de surprinderea corelativităților și a cauzalităților definatorii pentru peisajul economic și social și chiar pentru anticiparea unor evoluții și fundamentarea temeinică a asumpțiilor simplificatoare. Este programatică pledoaria lui Virgil Madgearu în favoarea ideii conform căreia [...] *independența unui stat este cu atât mai temeinic chezășuită, cu cât viața sa economică este mai completă și mai variată și că nici statele industriale, nici cele agrare nu pot afla în toate timpurile, un reazem puternic în ele însele, ca state industrial-agrare – o constatare de natură să întărească credința și necesitatea dezvoltării noastre industriale”*.

Un om de știință trebuie să clarifice și să convingă în legătură cu dilemele manifeste în economie și în societate, dar să fie și fondator de subramuri ale științei. Marele economist a fost unul dintre primii precursori ai marketingului și ai managementul și unul dintre remarcabilii

economiști români care au aplicat și recomandat aparatul statistico-matematic, propunând și realizând o serie de recensăminte în baza cărora a configurat serii dinamice de date cu privire la întreprinderi, profesii, niveluri ale salariilor, durata zilei de muncă sau chiar suprimarea unor aspecte de natură calitativă pe calea anchetelor sau a altor metode de culegere a datelor.



Transpare peste decenii și mesajul conform căruia dascălul complet trebuie să îmbine armonios preocupările profesionale cu cele științifice, convongerea sa fermă fiind că *„orice scriere nouă are numai atunci sens, când îndeplinește una dintre următoarele două condițiuni: produce piese noi sau sau rezolvă o problemă teoretică [...] cu alte cuvinte, atunci când se reușește a se aduce într-o cercetare noi elemente documentare sau se formulează o soluție într-o problemă studiată”*.

Tot acest mare profesor al universității noastre ne-a făcut recomandarea de a conferi o notă pronunțată de interdisciplinaritate cercetărilor din domeniul științei economice. Colaborarea strânsă cu alți savanți ai vremii sale i-a permis să împrumute de la aceștia instrumentarul de cercetare specific arealurilor tematice pe care le slujeau aceștia, dar să le și pună la dispoziție utile deschideri tematice din domeniul economiei pentru a fi îngemănate cu cele specifice domeniilor lor de referință.

Tinerii de astăzi au toate motivele să dorească să recitească gânduri ale marelui economist cum ar fi *„Dacă o democrație nu crește generațiile noi, în așa fel încât să le facă destoinice să gândească, să judece, să observe și mai ales să aibă interes pentru treburile publice, este este amenințată în existența ei”*. Pentru a putea promova cu succes militantismul civic, un economist trebuie să facă dovada temeiniceii sale pregătirii profesionale, a tenacității și entuziasmului și a credinței ferme în calea românească de dezvoltare, înscrisă pe coordonatele modernității.

O altă lecție pe care trebuie să o învățăm din studierea vieții și operei **Profesorului Virgil Madgearu** este că marile caractere se evidențiază atunci când mediul societal este unul de mare turbulență, când stările de normalitate s-au îndepărtat, peste tot dominând pericolele, neîncrederea, anxietatea și cea mai la îndemână atitudine este cea a fatalismului și a cedării în fața greutăților. Nu este un moment mai potrivit să ne inspirăm din complexitatea și trăinicia personalității sale, din încrederea sa fermă că lucrurile se pot îndrepta către direcția cea bună, că se poate construi temeinic și în vremuri de furtună, decât cel din anul în care îl comemorăm pe marele savant, an în care umanitatea și, evident și societatea românească, se confruntă cu un teribil pachet de provocări care mai mult îndeamnă la confuzie, cedare și pesimism decât la acțiune.

Rector,
Prof. Univ. Dr. Nicolae **ISTUDOR**



Președinte al Senatului
Prof. Univ. Dr. Dumitru **MIRON**

